

Jaarplan Treiteraankpak 2016

De Treiteraankpak
Intimidatie in de woonomgeving

februari 2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding en doelstellingen	3
2	Beoogde resultaten en acties	4
3	Risico's en beheersmaatregelen	7
4	Financiën	8

Bijlage – separaat

Bijlage 1 Rapportage Bervoets e.a. (2015). "Treiteraankpak: beschrijven en vasthouden."

1. Inleiding en doelstellingen

De eerste zaak die in 2013 is opgepakt heeft de Treiteraankpak meteen op de kaart gezet: de overheid was eindelijk in staat om een familie die 13 jaar lang met extreme overlast en intimidatie de hele buurt terroriseerde, van replek te dienen. Inmiddels is door het vertrek van de familie de buurt opgebloeid en durven bewonersweer gezamenlijk iets van hun buurt te maken.

De Treiteraankpak, een innovatieve aanpak van intimidatie in de woonomgeving met als primair doel de bescherming van de slachtoffers, startte in januari 2013. Daartoe kende de gemeenteraad op 23 mei 2012 een prioriteit toe van € 1 mln voor de aanpak van treitersituaties en van overlastgevende multiprobleemgezinnen (OMPG). Op 10 januari 2013 accordeerde de raadscommissie Algemene Zaken het Actieplan Treiteraankpak. De officiële aftrap van de aanpak vond plaats op 21 januari 2013 met een stedelijke conferentie en de ondertekening van het samenwerkingsconvenant door de betrokken partners. De bevindingen van de Treiteraankpak sinds de start in 2013 staan beschreven in een drietal jaarrapportages. Op 4/5 november 2015 heeft de gemeenteraad een structurele prioriteit van € 0,5 mln toegekend voor de Treiteraankpak.

De doelstellingen voor 2016 luiden als volgt.

1) Oplossen van treitersituaties.

Het programma treiteraankpak moet er voor zorgen dat slachtoffers van intimidatie in de woonomgeving zich beschermd weten door de overheid en haar partners; daders door de aanhoudende aandacht die zij ervaren van de overheid hun gedrag veranderen en dus stoppen met het intimideren van burens of buurtbewoners; er snel en zichtbaar een einde gemaakt wordt aan dergelijke situaties; als andere oplossingen niet werken, het uiteindelijk de dader is die (gedwongen) verhuist en niet het slachtoffer.

2) Verdere versterking van de aanpak.

3) Het verankeren van de aanpak.

Het voorliggende Jaarplan 2016 beschrijft op welke wijze deze drie doelstellingen worden gerealiseerd.

2. Beoogde resultaten en acties

Dit hoofdstuk beschrijft de beoogde resultaten van de Treiteraankpak voor 2016, behorend bij de drie doelstellingen uit de inleiding. Per doelstelling wordt aangegeven welke resultaten en te ondernemen acties noodzakelijk zijn voor de realisering van de doelstelling. Op diverse plekken wordt verwezen naar de Jaarrapportage Treiteraankpak 2015. Voor uitgebreider informatie over deze bevindingen verwijzen wij u naar het betreffende document.

Doelstelling 1

Oplossen van treitersituaties.

Het programma Treiteraankpak moet er voor zorgen dat: slachtoffers van intimidatie in de woonomgeving zich beschermd weten door de overheid en hun partners; daders door de aanhoudende aandacht die zij ervaren van de overheid hun gedrag veranderen en dus stoppen met het intimideren van burens of buurtbewoners; er snel en zichtbaar een einde gemaakt wordt aan dergelijke situaties; als andere oplossingen niet werken, het uiteindelijk de dader is die (gedwongen) verhuist en niet het slachtoffer.

A. *Tijdige overdracht van casus naar de Treiteraankpak*

Ook in 2016 is inzet nodig op een vroegtijdige toeleiding van potentiële treitercasus naar de Treiteraankpak. Professionals blijken niet altijd voldoende in staat of toegerust om potentiële treitercasus te herkennen, waardoor casus niet of niet tijdig worden overgedragen voor nader onderzoek, duiding of regievoering door de stadsdeelregisseurs Treiteraankpak. Met als risico dat slachtoffers van treitersituaties in de kou blijven staan. Bij de inzet op tijdige overdracht van casus wordt gebruik gemaakt van de resultaten uit de ronde langs de Meldpunten Zorg- en Woonoverlast van de stadsdelen in 2015. Deze ronde had onder andere tot doel om actief treitercasus op te halen.

Acties:

- de ontwikkeling en verspreiding van een praktisch toepasbare lijst voor professionals met indicatoren van *potentiële* treitercasus;
- stadsdelen pakken de leer- en verbeterpunten op naar aanleiding van de ronde langs de Meldpunten Zorg- en Woonoverlast.
- politie en corporaties organiseren in navolging van de stadsdelen een interne ronde om actief casus op te halen.

Doelstelling 2

Verdere versterking van de aanpak.

Treitersituaties worden dankzij de inzet van alle ketenpartners inmiddels tot een goed einde gebracht. In bepaalde treitersituaties spelen echter complexe vraagstukken en hardnekkige barrières. Dit is onvermijdelijk gelet op de aard van de problematiek. Daarom is versterking van de aanpak van belang zodat treitersituaties vroegtijdig kunnen worden opgepakt en sneller worden opgelost.

B. Triage van overlastmeldingen conform de doelen van de Treiteraankpak

Een effectieve bescherming van het slachtoffer staat of valt met de triage van binnenkomende overlastmeldingen. De stadsdelen hebben met de uniformering van de Meldpunten Zorg- en Woonoverlast een flinke investering gedaan ter verbetering van de kwaliteit en het bevorderen van een uniforme werkwijze. Inmiddels hebben de gevolgen van de decentralisaties binnen het sociaal domein geleid tot een discussie over één gemeentelijke front-office voor de politie voor zorg- en overlastmeldingen. Voor de Treiteraankpak staat in deze discussie voorop dat de verworvenheden van de effectief gebleken werkwijze bij de Treiteraankpak behouden blijven. Opdat niet het verbeteren van de samenwerking rond de ene doelgroep (verwarde personen) ten koste gaat van een andere doelgroep (slachtoffers van treitersituaties). Randvoorwaardelijk zijn:

- behoud van focus op bescherming van het slachtoffer van treitersituaties (in plaats van uitsluitend het begeleiden van de treiteraar / verwarde persoon met onderliggende problematiek);
- het uitgangspunt (GGD) dat het beëindigen van treitersituaties niet alleen bevorderlijk is voor de gezondheid van slachtoffers maar ook voor het welbevinden van treiteraars;
- behoud van toepassing van ontwikkelde werkwijzen bij de triage m.b.t.: dossiervorming, integrale informatieverzameling m.b.v. buurtonderzoek, evenwichtige duiding;
- bevordering van tijdig overleg met de stadsdeelregisseur over potentiële treitercasus voor nader onderzoek en duiding en indien aan de criteria wordt voldaan: regievoering.

Acties:

- op verzoek van de stadsdelen bijdragen aan de verdere doorontwikkeling en opleiding van de Meldpunten Zorg- en Woonoverlast, met o.a. aandacht voor het competentieprofiel voor informatiemakelaars Treiteraankpak.

C. Uitbreiding instrumentenkoffer

De GGD is in 2015 een onderzoek gestart naar de impact van treitersituaties op slachtoffers waarvan. De opbrengsten van het onderzoek (oplevering begin 2016) dragen bij aan de instrumentenkoffer slachtoffers en vergoten daarmee het handelingsperspectief van professionals. Daarnaast helpt het ons bij beantwoording van de vraag waar de verantwoordelijkheid van de overheid ophoudt richting slachtoffers en welk handelingsperspectief wij hen kunnen meegeven.

Bij casus met koopwoningen zijn er minder instrumenten voorhanden dan bij casus met huurwoningen. De gemeente zal in overleg blijven met het Rijk over een verbetering van het wettelijk instrumentarium.

Acties:

- GGD ontwikkelt slachtofferprofielen en/of protocol voor slachtoffers en voor professionals;
- verdere afstemming met het Rijk over een verbetering van het wettelijk instrumentarium.

D. Continuering uitvoering quick-wins

De brainstormsessie (zomer 2015) over een vijftal dilemma's¹ bij de Treiteraankpak waarvoor deskundigen uit het land waren uitgenodigd om mee te denken met Amsterdam, heeft een aantal quick-wins opgeleverd. Een aantal daarvan is reeds in 2015 opgepakt of nader uitgewerkt voor uitvoering. In 2016 wordt een aantal andere opbrengsten van de brainstormsessie nader onderzocht c.q. opgepakt.

Acties:

- Quick-wins 2015 afronden;
 - Communiceren van werkwijze en successen
 - Handelingsperspectief professionals is vergroot
 - Besluitvorming over nut en noodzaak van een gespecialiseerd interventieteam;
- Opmaken plan van aanpak voor de resterende opbrengsten uit de brainstormsessie 2015.

Doelstelling 3

Het verankeren van de aanpak zodat het 'normaal' wordt om slachtoffers centraal te stellen, bij de regievoering te sturen op resultaat en gebruik te maken van de mogelijkheid tot escaleren. Beoogde resultaten:

E. Vasthouden van verworvenheden

De Treiteraankpak boekt resultaten en bevat vernieuwende elementen en principes waarlangs gewerkt wordt, waarvan de belangrijkste zijn (zie daarvoor bijlage 1): focus op bescherming van het slachtoffer (met als voortschrijdend inzicht dat het beëindigen van treitersituaties ook goed is voor de gezondheid van de treiteraar), stadsdeelregisseurs en informatiemakelaars voor heldere regievoering en goede dossiervorming, heldere escalatiemogelijkheid naar een stedelijk niveau, heldere criteria voor overdracht c.q. escalatie, toepassing instrumentenkoffer treiteraar en slachtoffer.

Acties:

- Opstellen, besluitvorming en uitvoering plan ter verankering van de aanpak.

¹ Zie voor de besproken dilemma's de Jaarrapportage Treiteraankpak 2015.

3. Risico's en beheersmaatregelen

Risico's

Hieronder staan de risico's voor het behalen van de beoogde resultaten.

- a) Verminderde aandacht voor de continuïteit, capaciteit en kwaliteit bij stadsdeelregisseurs en informatiemakelaars;
- b) Verschuiven van prioriteit (bijv. tgv. actualiteiten) bij ketenpartners waardoor de Treiteraankpak van het netvlies verdwijnt
- c) (Te snelle) versoepeling van de criteria, zodat lichtere gevallen ook onder de Treiteraankpak vallen, waardoor de aanpak devalueert t.g.v. verlies van focus, versnippering, kwaliteitsverlies en te grote caseload.

Beheersmaatregelen

- a) In het plan van aanpak worden afspraken opgenomen over de wijze waarop de stadsdelen dat organiseren;
- b) Ketenpartner brengen knelpunten naar de bestuurlijke tafel;

De criteria voor treitercasus blijven van toepassing zolang het bestuur geen andere keuzes maakt. Dit staat los van het breed delen van de binnen het programma beschikbare deskundigheid.

4. Financiën

De begroting 2016 is voor de treiteraankpak opgebouwd uit de structurele prioriteit van € 500.000,-. Daarnaast zal bij de Jaarrekening 2015 worden besloten of het restant van € 150.000 van de incidentele prioriteit voor de treiteraankpak (van de initiële € 500.000) via de systeemreserve “budgetoverheveling restanten incidentele middelen” naar 2016 overgeheveld zal worden.

De beoogde doelstellingen uit het Jaarplan 2016 kunnen worden gerealiseerd onder het voorbehoud van de besluitvorming bij de Jaarrekening 2015 over de overheveling van het restant uit 2015. Niet inbegrepen zijn de personele middelen van de stadsdelen in het kader van de Treiteraankpak. Met de stadsdelen vinden nog gesprekken plaats over de verankering van de aanpak.

Begroting

Personele kosten	250.000
Materiële kosten	
Instrumentarium complexe casus	150.000
Versterking aanpak	150.000
Verankering aanpak	100.000
<u>Totaal uitgaven</u>	<u>650.000</u>